

Raadsstuk 117/007
B&W datum 29 mei 2007
Sector/Afd PD/vht
Reg.nr(s) 07/1716

Onderwerp **Beantwoording vragen van de heer J. Vrugt inzake gedwongen prostitutie**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Ingevolge het bepaalde in artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad stellen wij u hierbij in kennis van de op 23 april 2007 bij ons college ingekomen vragen van de heer Vrugt en het door het college gegeven antwoord.

De burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

Aan het college van B&W te Haarlem

Betreft: Schriftelijke vragen ex art. 38 RvO
april 2007

Haarlem, 23

Geacht College,

recent hebben twee artikelen in het Haarlems Dagblad onze aandacht getrokken en bij ons grote verontwaardiging en afschuw gewekt, maar ook de nodige vragen opgeroepen. Voor de helderheid hieronder het laatste van de twee artikelen over deze zaak:

Cel voor pooier van tienerhoertjes

Gepubliceerd op 19 april 2007, 16:43

Laatst bijgewerkt op 19 april 2007, 16:47

haarlem - De 37-jarige man uit Almere die twee minderjarige Roemeense meisjes in Haarlem tot prostitutie dwong, is gdonderdag door de Haarlemse rechtbank veroordeeld tot drie jaar cel waarvan één jaar voorwaardelijk.

Het OM had één jaar cel gevraagd. De meisjes (15 en 17) waren ondergebracht in een bejaardenwoning in het Hofje van Beresteyn bij de kathedrale basiliek Sint Bavo. Omdat ze bij de Almeerder hun paspoorten moesten inleveren, konden ze geen kant op. De man haalde hen regelmatig op om ze af te leveren op

hun werkadres, een bar aan de Jansweg. Het OM had de zaak eerst aangebracht bij de politierechter, die tot maximaal één jaar cel kan opleggen. Toen de zaak uiteindelijk toch werd voorgelegd aan een meervoudige kamer, achtte de officier zich gehouden aan de impliciete belofte die eerder was uitgegaan van de dagvaarding voor een enkelvoudige kamer. De rechtbank acht zich blijkbaar niet aan die 'belofte' gebonden en heeft een straf opgelegd die passend wordt geacht voor het delict.

Vanzelfsprekend voelen wij, zoals zonder twijfel iedere andere fractie en iedere weldenkende Haarlemmer, een geschokte woede, wanneer wij lezen dat dergelijke praktijken zich zo dicht bij onze eigen woonomgeving, in onze stad, afspelen. We weten allemaal dat dergelijke praktijken plaats vinden, in het hele land en dus ook in Haarlem, maar het blijft toch telkens wanneer dergelijke berichten naar buiten komen, onverteerbaar dat dit zich bij wijze van spreken onder onze ogen afspeelt. En vanuit dit gevoel, in combinatie met enige andere feiten uit het (recente) verleden, voelen wij de dringende behoefte tot het stellen van enkele (verhelderende) vragen.

Axelijs is zich er terdege van bewust, dat zaken als deze bij uitstek een aangelegenheid zijn voor politie en justitie. Toch voelen wij de behoefte aandacht te vragen voor de mate waarin ook de gemeente, op bestuurlijk niveau, mogelijk dergelijke afschuwelijke uitwassen in de samenleving kan voorkomen dan wel bestrijden.

Het is ons bekend, hoewel wij helaas de betreffende artikelen in de media niet direct konden terugvinden, dat een jaar of 2, hooguit 3, geleden, eveneens sprake was van een bar aan de Jansweg, waar illegale, gedwongen(?) prostitutie, werd ontdekt. Destijds werd een groep van 5 of 6 Bulgaarse of tenminste Oosteuropese vrouwen aangetroffen, die, zo lazen wij tot onze stomme verbazing en grote verontwaardiging, per direct werden teruggestuurd naar het land van herkomst, terwijl de eigenaar van het betreffende café een geldboete werd opgelegd van, naar wij ons menen te herinneren, € 8000,-. Niet minder, niet meer.

Geen sluiting van dit etablissement - nog geen dág! –, geen enkele andere vorm van vervolging van de eigena(a)r(en) en / of van de pooiers en, voor de vrouwen, die vrijwel zonder uitzondering eerder tot de slachtoffers dan tot 'daders' bestempeld mogen worden, een kille uitzetting naar het zogenaamde vaderland.

De reden dat wij deze zaak aanhalen is de verwantschap met vergelijkbare zaken, zoals tenminste de kwestie die wij nu aanhalen, waarbij het bovendien nu om minderjarige slachtoffers ging.

Hoewel zonder hier enige status aan te mogen noch kunnen verlenen, voegen wij hier graag aan toe, dat ons vaker geruchten hebben bereikt over illegale (gedwongen) prostitutie in een café aan de Jansweg; van één daarvan betreft het meer dan een gerucht, namelijk de wetenschap van een concrete melding via de anonieme 'meld misdaad'-lijn van politie en justitie, van een direct omwonende.

Tot slot wensen wij ter inleiding te wijzen op de zeer terechte, recente, bestuurlijke aanpak, van bijvoorbeeld sexclub 'Beverly' aan de Schoterweg, die, middels het instrument dat de wet Bibob gemeenten biedt, geen vergunning meer is verleend voor haar exploitatie, wegens aantoonbare criminele activiteiten / veroordelingen, danwel banden met het misdadcircuit.

Dit alles als uitgebreide inleiding, leidt Axielijst tot de volgende vragen:

1: Klopt het, dat destijds het café aan de Jansweg, geen enkele sanctie is opgelegd en enkel de eigenaar ervan een geldboete heeft gekregen bij het constateren van illegale prostitutie in deze zaak? Zoja, hoe kan het, dat niet veel harder is ingegrepen?

2: Betreft het, in deze trieste zaak van de minderjarige tienermeisjes, dezelfde bar?

3: Zoja, hoe kan het dan ook nu, dat wij niets lezen noch constateren, van enige sanctie, sluiting of vervolging van enig café aan de Jansweg? (ter verduidelijking: er zitten slechts enkele cafés aan deze weg, deze zijn echter allen zichtbaar dagelijks in bedrijf geweest en zijn dat tot op de dag van vandaag; wij pretenderen niet te weten om welke bar het gaat; wij vragen ook niet aan te geven welke dit betreft, maar constateren dat geen enkele van de daar aanwezige cafés de deuren heeft moeten sluiten. Niet bij het incident van 2 of 3 jaar geleden, noch bij de ernstige misdaad die thans aan het licht is gekomen).

4: Zijn de minderjarige meisjes adequaat opgevangen, of zijn zij op dezelfde, routinematige wijze, zo spoedig mogelijk ons land uitgezet als gebruikelijk in Nederland?

5: Is het college het met Axielijst eens, dat het onbestaanbaar is, dat cafés, bars en andere gelegenheden waar zich dit soort afschuwelijke illegale praktijken voordoen, gewoon open kunnen blijven, zichtbaar niet vervolgd worden behalve dat zij een eventuele geldboete krijgen opgelegd?

6: Is het college van plan tegen het betreffende café en bij iedere andere (horeca-)gelegenheid waar zich dergelijke ernstige misstanden hebben voorgedaan of in de toekomst voordoen, zo spoedig mogelijk de wet Bibob in te schakelen en deze gelegenheden langs die weg uit onze stad te weren?

7: Mocht dit tijdrovend of moeizaam zijn, is het college dan bereid alle mogelijkheden te onderzoeken en aan te grijpen tegen dergelijke (horeca-)gelegenheden op te treden?

In het artikel lezen wij dat de meisjes ondergebracht waren in een woning in het Hofje van Beresteyn. Nu kennen wij allen het fenomeen hofjes als particuliere initiatieven uit lang vervlogen tijden die echter nog altijd tot doel hebben huisvesting te bieden aan bijzondere doelgroepen als m.n. ouderen en zwakkeren. Evenals vrijwel alle hofjes is ook het hofje van Beresteyn in eigendom van een (beheers-)stichting, in deze de Stichting Het Hofje van Nicolaas Beresteijn, waarover, zoals vaker het geval, weinig op bijvoorbeeld het internet te vinden is. Zonder de integriteit van dergelijke particuliere hofjes-eigenaren in twijfel te willen trekken, wensen wij ter verduidelijking echter tot slot de volgende vraag te stellen:

8: Hoe kon het gebeuren dat een hofjeswoning schijnbaar voor lange tijd misbruikt werd door een misdadiger uit Almere om er minderjarige Roemeense meisjes op te sluiten? Anders gezegd: Is het college bereid na te gaan hoe de woonruimte-toewijzing bij deze en andere particuliere hofjesstichtingen in Haarlem plaatsvindt, welke controle hierop wordt uitgeoefend en hoe afschuwelijk misbruik als in onderhavig geval tegengegaan kan worden?

Nogmaals, wij zijn er zondermeer van overtuigd dat deze stichting in deze geen enkele schuld treft en te goeder trouw zal hebben gehandeld. Desalniettemin wensen wij hierover beslist helderheid, omdat één en ander kennelijk wel heeft kunnen plaatsvinden. Dit had, zo beseft Axielijst, zich eveneens in een appartement van een woningbouwcorporatie kunnen afspelen alleen geeft het feit dat dit nu juist in een hofjeswoning gebeurde, naar ons idee aanleiding na te gaan wat het systeem van woningtoewijzing en controle op naleving van de condities bij het verhuurde bij deze en andere hofjes(-stichtingen) nu exact is, zoals dit ook bij andere particuliere verhuurders niet zelden gewenst is. Los van dit betreutswaardige en extreme incident heeft onze fractie vaker signalen gekregen van misstanden in de verhuur van hofjeswoningen middels particuliere stichtingen.

Laatste vraag kunt u beschouwen als secundair op de eerste 7 vragen, uiteraard. Toch roept het gehele relaas bij ons deze uiteenlopende vragen op, omdat het een dermate ernstige zaak betreft, dat ons inziens alle aspecten ervan, die bij velen vraagtekens zullen oproepen, serieuze aandacht en beantwoording verdienen.

Hopend op uw begrip voor onze vragen in deze trieste en ernstige zaak, vertrouwen wij erop dat het vanzelfsprekend ook uw intentie is er alles aan te doen hierin helderheid te verschaffen en de strijd tegen deze gruwelijke

misstanden ook, waar mogelijk, op beleidsmatig en bestuurlijk niveau aan te gaan.

Met vriendelijke groet,

Sjaak Vrugt, Mara van Limbeek en Pieter Krop,
Axielijst.

Aan de heer J. Vrugt
lid van de gemeenteraad
Leidsestraat 52 rood
2013 XM Haarlem

Onderwerp:
Beantwoording vragen inzake
gedwongen prostitutie

Uw brief van:
23 april 2007

Geachte heer Vrugt,

In uw brief van 23 april 2007 heeft u vragen gesteld als bedoeld in artikel 38 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad over het handhavend optreden van de gemeente tegen gedwongen vormen van prostitutie.

In uw inleiding op de gestelde vragen wijst u op de vermeende recente bestuurlijke aanpak van Seksclub Beverly op grond van de wet BIBOB. Dit is echter onjuist. Deze seksclub is in 2004 gesloten door de burgemeester vanwege de aanwezigheid van 10 illegale prostituees, nadat bij eerdere politiecontroles ook meerdere illegale prostituees waren. Sindsdien is dit bordeel gesloten. Onlangs heeft de gemeente een aanvraag van een ondernemer voor een gebruiksvrijstelling van het bestemmingsplan geweigerd. Met screening van criminele activiteiten via het BIBOB-instrumentarium had dit niks te maken.

Met deze brief wordt antwoord gegeven op uw vragen. Hieronder is uw vraag steeds cursief weergegeven waarna het antwoord van het college volgt.

- 1. Klopt het, dat destijds het café aan de Jansweg, geen enkele sanctie is opgelegd en enkel de eigenaar ervan een geldboete heeft gekregen bij het constateren van illegale prostitutie in deze zaak? Zoja, hoe kan het, dat niet veel harder is ingegrepen?*

Antwoord

Er is inderdaad geen enkele bestuursrechtelijke maatregel getroffen tegen de ondernemer. De reden hiervoor is dat het strafrechtelijk onderzoek heeft plaatsgevonden en is afgerond in 2006, terwijl dit betrekking had op strafbare feiten die gepleegd zijn in 2004. Ten tijde van het onderzoek werd het horecabedrijf in kwestie geëxploiteerd door een andere ondernemer dan de ondernemer die het horecabedrijf exploiteerde toen de strafbare feiten zijn gepleegd in 2004. Dat betekent dat de ondernemer op geen enkele wijze verantwoordelijk kan worden gesteld voor de onderzochte misdrijven, ook niet in bestuursrechtelijke zin door het college. Bovendien hebben de strafbare feiten niet plaatsgevonden in de inrichting. Uit dit onderzoek is niet gebleken, dat in de inrichting seksuele handelingen plaats hebben gevonden. De slachtoffers waren wel in de inrichting aanwezig maar de seksuele handelingen vonden elders plaats. Dit is bewijsrechtelijk volstrekt onvoldoende om de ondernemer verwijten, los van het feit dat de ondernemer geen ondernemer meer was op het moment dat het strafrechtelijk onderzoek is afgerond.

2. Betreft het, in deze trieste zaak van de minderjarige tienermeisjes, dezelfde bar?

Antwoord

Ja.

3. Zoja, hoe kan het dan ook nu, dat wij niets lezen noch constateren, van enige sanctie, sluiting of vervolging van enig café aan de Jansweg? (ter verduidelijking: er zitten slechts enkele cafés aan deze weg, deze zijn echter allen zichtbaar dagelijks in bedrijf geweest en zijn dat tot op de dag van vandaag; wij pretenderen niet te weten om welke bar het gaat; wij vragen ook niet aan te geven welke dit betreft, maar constateren dat geen enkele van de daar aanwezige cafés de deuren heeft moeten sluiten. Niet bij het incident van 2 of 3 jaar geleden, noch bij de ernstige misdaad die thans aan het licht is gekomen).

Antwoord

Zie antwoord vraag 1.

4. Zijn de minderjarige meisjes adequaat opgevangen, of zijn zij op dezelfde, routinematige wijze, zo spoedig mogelijk ons land uitgezet als gebruikelijk in Nederland?

Antwoord

Buitenlandse slachtoffers van mensenhandel worden intensief opgevangen en begeleid in het kader van de B9-Vreemdelingecirculaire, een regeling voor slachtoffers van mensenhandel die wordt uitgevoerd door de IND. Het doel ervan is slachtoffers van mensenhandel in staat te stellen aangifte te doen en de dreiging met onmiddellijke uitzetting weg te nemen. Deze regeling maakt onderdeel uit van een integrale aanpak om mensenhandel te bestrijden, een uitdrukkelijke prioriteit voor politie en justitie in Nederland. Mensenhandel is een grove schending van de rechten van de mens en een uiterst ernstig misdrijf. Het delict is strafbaar gesteld in artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht.

De slachtoffers in onderhavig zaak zijn conform de B9-regeling adequaat opgevangen en begeleid. Over eventuele uitzetting beslist de IND. Op grond van de huidige B9-regeling vindt de opvang en hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel alleen plaats gedurende het strafrechtelijk onderzoek tot aan het vonnis. Wel is voorgesteld deze regeling te versoepelen voor slachtoffers van mensenhandel die na afloop van het proces tegen de (vermoedelijke) daders in Nederland willen blijven. Een aanvraag tot voortgezet verblijf van het slachtoffer zal dan worden ingewilligd indien het slachtoffer aangifte van mensenhandel heeft gedaan en de rechtszaak tot een veroordeling leidt. Op dit moment moeten slachtoffers van mensenhandel die permanent in Nederland willen blijven, aannemelijk maken dat terugkeer naar eigen land te gevaarlijk is.

5. *Is het college het met Axielijst eens, dat het onbestaanbaar is, dat cafés, bars en andere gelegenheden waar zich dit soort afschuwelijke illegale praktijken voordoen, gewoon open kunnen blijven, zichtbaar niet vervolgd worden behalve dat zij een eventuele geldboete krijgen opgelegd?*

Antwoord

Het college stelt zich op het standpunt dat de handhavingsmogelijkheden die de gemeente ter beschikking staan maximaal moeten worden benut om keihard op te treden tegen deze groteske misstanden in de samenleving. Het college wil hierbij de aantekening plaatsen dat in een rechtsstaat de bewijslast berust bij de overheid. Dit betekent dat bewijsrechtelijk hard moet kunnen worden gemaakt dat de ondernemer van de inrichting betrokken is bij dit soort ernstige misdrijven. Indien het college over onvoldoende krachtig bewijs beschikt, kan en zal het college niet overgaan tot intrekking van de vergunning en sluiting van de inrichting. De strafrechtelijke handhaving is de exclusieve bevoegdheid van het Openbaar Ministerie.

6. *Is het college van plan tegen het betreffende café en bij iedere andere (horeca-) gelegenheid waar zich dergelijke ernstige misstanden hebben voorgedaan of in de toekomst voordoen, zo spoedig mogelijk de wet Bibob in te schakelen en deze gelegenheden langs die weg uit onze stad te weren?*

Antwoord

Zowel het college als de burgemeester in zijn hoedanigheid als zelfstandig bestuursorgaan nemen hun verantwoordelijkheid voor de bestuurlijke handhaving zeer serieus. Tegen mensenhandel en gedwongen prostitutie kan niet hard genoeg worden opgetreden. In de evaluatie van het prostitutiebeleid heeft het college zijn bezorgdheid kenbaar gemaakt over de criminele misstanden in de prostitutiebranche. Indien een horeca-ondernemer is betrokken bij mensenhandel kan de Drank- en Horecawet-vergunning worden ingetrokken op grond artikel 31 lid 1 sub d van de Drank- en Horecawet. Daarnaast kan de burgemeester zelfstandig gebruik maken van zijn sluitingsbevoegdheid op grond van de APV en de Gemeentewet. Dan hoeft de wet BIBOB niet te worden toegepast. Indien toepassing van de wet BIBOB nodig is om criminele activiteiten in voor (georganiseerde) criminaliteit vatbare branches tegen te gaan, zal het college daar gebruik van maken.

7. *Mocht dit tijdrovend of moeizaam zijn, is het college dan bereid alle mogelijkheden te onderzoeken en aan te grijpen tegen dergelijke (horeca-)gelegenheden op te treden?*

Antwoord

Ja. Het college zal alle mogelijkheden en bevoegdheden die haar ter beschikking staan maximaal gebruiken om op te treden tegen mensenhandel en gedwongen prostitutie.

8. *Hoe kon het gebeuren dat een hofjeswoning schijnbaar voor lange tijd misbruikt werd door een misdadiger uit Almere om er minderjarige Roemeense meisjes op te sluiten? Anders gezegd: Is het college bereid na te gaan hoe de woonruimte-toewijzing bij deze en andere particuliere hofjesstichtingen in Haarlem plaatsvindt, welke controle hierop wordt uitgeoefend en hoe afschuwelijk misbruik als in onderhavig geval tegengegaan kan worden?*

Antwoord

Het betreft hier geen woning van een particuliere hofjesstichting, maar het betreft regulier particulier woningbezit in de buurt die van dezelfde architect zijn als het hofje. De gemeente heeft geen enkele bevoegdheid noch verantwoordelijkheid voor de woningtoewijzing en de controle hierop. Dit is de verantwoordelijkheid van de verhuurder. Deze heeft passende maatregelen getroffen toen deze vernam dat zijn woning werd gebruikt voor deze doeleinden.

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders